

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5960/2018
22.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ..., ММ из ..., НН из ..., ЊЊ из ..., ОО из ..., ПП из ..., РР из ..., СС из ..., ТТ из ..., ЋЋ из ..., УУ из ..., ФФ из ..., ХХ из ..., ЦЦ из ..., ЧЧ из ..., ЏЏ из ..., ШШ из ..., АБ из ..., АВ из ..., АГ из ..., АД из ..., АЂ из ..., АЕ из ..., АЖ из ..., АЗ из ..., АИ из ..., АЈ из ..., АК из ..., АЛ из ..., АЉ из ..., АН из ..., АЊ из ..., АО из ..., АП из ..., АР из ..., АС из ..., АТ из ..., АЋ из ..., АУ из ..., АФ из ..., АХ из ..., АЦ из ..., АЧ из ..., Аџ из ..., АШ из ..., АА1 из ..., АБ1 из ..., АВ1 из ..., АГ1... из ..., АД1 из ..., АЂ1 из ..., АЕ1 из ..., АЖ1 из ..., АЗ1 из ..., АИ1 из ..., чији је пуномоћник Предраг Кезић, адвокат из ..., против туженог АЈ1 из ..., чији је пуномоћник Александар Јанковић, адвокат из ... и тужене Републике Србије, Министарство привреде, коју заступа Државни правобранилац, Одељење из Ужица, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог АЈ1 изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 11.04.2018. године, исправљене решењем од 17.05.2018.године и решењем од 17.12.2018.године, у седници већа одржаној 22.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 11.04.2018.године исправљена решењем од 17.05.2018.године и решењем од 17.12.2018.године, у другом ставу изреке, тако што се одбија жалба тужилаца и потврђује пресуда Основног суда у Пријеполу П 649/2017 од 28.12.2017.године у првом ставу изреке, у којем је одбијен тужбени захтев тужилаца и другом ставу, у којем је одлучено о трошковима првостепеног поступка, све у односу на туженог АЈ1 из

Туженом АЈ1 из ... се не досуђују трошкови ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пријеполу П 649/2017 од 28.12.2017.године у првом ставу изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца, којим су тражили да се обавезе тужени АЈ1 из ... и тужена Република Србија да солидарно исплате тужиоцима на име коришћења без правног основа пословног простора сразмерно

њиховим сувласничким уделима износ од 4.629.836,00 динара и то сваком од тужилаца износе који су наведени у том ставу изреке. У истом ставу изреке одбачена је жалба законског заступника Републике Србије изјављена против решења тог суда од 20.12.2017.године, којим је дозвољено преиначење тужбе тужилаца. У ставу другом изреке, обавезани су тужиоци да солидарно исплате туженом АЈ1 из .. на име трошкова спора износ од 757.878,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности одлуке о трошковима па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 11.04.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда од 28.12.2017.године и решење од 05.02.2018.године. У ставу другом изреке преиначена је првостепена пресуда у првом ставу изреке у односу на туженог АЈ1 из ... тако што је усвојен тужбени захтев тужилаца и обавезан тужени АЈ1 из ... да тужиоцима на име неоснованог обогаћења исплати сваком од тужилаца износе који су наведени у том ставу изреке. Обавезан је тужени АЈ1 из ... да тужиоцима надокнади трошкове поступка у износу од 6.614.070,00 динара.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 17.05.2018. године, исправљена је другостепена пресуда у делу одлуке о трошковима поступка, тако што уместо износа од 6.614.070,00 динара треба да стоји износ од 7.141.240,00 динара.

Против другостепене пресуде тужени АЈ1 из ... (у даљем тексту тужени) је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 3. у вези са члановима 374. став 1. и чланом 387. став 1. тачка 2. и 5. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију туженог.

Решењем Врховног касационог суда Рев 4245/2018 од 04.10.2018.године враћен је предмет првостепеног суда Апелационом суду у Крагујевцу ради исправке пресуде Гж 1750/18 од 11.04.2018.године.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 17.12.2018. године исправљена је пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1750/18 од 11.04.2018.године, исправљена решењем тог суда од 17.05.2018.године, у првом ставу изреке, на страни три, у једанаестом реду, тако што се иза речи „28.12.2017.године“ додају речи „у односу на тужену Републику Србију-Министарство за привреду“, док у осталом делу другостепена пресуда остаје неизмењена.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је ревизија туженог дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, јер је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима тужилаца. Првостепени и другостепени суд су поступак водили по правилима општег парничног поступка, а не по правилима спора мале вредности, па Врховни касациони суд одлучујући о дозвољености ревизије туженог је

применио правила општег парничног поступка, а не правила о спору мале вредности и закључио да је ревизија туженог дозвољена и основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити је пред другостепеним судом учињена повреда поступка на коју се у ревизији туженог указује.

Према утврђеним чињеницама тужиоци су као заполена лица у ДП „АК1“ ..., покренули радне спорове против овог предузећа ради исплате накнаде зараде за време прекида рада предузећа, који су окончани усвајањем тужбених захтева и обавезивањем туженог да тужиоцима исплати накнаду зараде за утужени период. Тужено предузеће, из тих парница није испунило своју обавезу према запосленима, па су они поднели предлог за извршење ради наплате потраживања на основу правноснажних пресуда, продајом непокретности које су у својини дужника ДП „АК1“ ... производних погона, магацина и других пратећих објеката дужника. Општински суд у Пријеполу је усвојио њихов предлог и донео решење о извршењу И 513/06, продајом производног погона, магацина, мензе, управне зграде са гардеробом, принудног магацина, компресорске станице и портирнице, који су изграђени на кп.бр. ..., .., .., .., ../2 и ../2, све уписано у ЛН.бр... КО .., власништво ДП „АК1“ ..., ради наплате потраживања тужилаца. Како се ни у поновљеној јавној продаји није јавио ни један купац, суд је на предлог тужилаца, као извршних поверилаца, донео решење о досуђењу И 513/06 од 15.04.2009.године којим је тужиоцима досудио напред наведене непокретности. Ово решење је исправљено решењем наведеног суда од 29.07.2009.године и постало је правноснажно 18.05.2009.године. Извршни поступак је прекинут решењем Општинског суда у Пријеполу И 513/06 од 22.09.2009.године, због отварања стечаја над извршним дужником ДП „АК1“ Решењем Трговинског суда у Ужицу Ст бр. 120/09 од 21.08.2009.године, за стечајног управника је именована Агенција за приватизацију РС, РЈ Центар за стечај из Београда, која је, према члану 31. став 1. Закона о приватизацији, након почетка примене овог закона престала са радом, па су све права и обавезе Агенције прешла на Републику Србију, Министарство привреде. У том поступку тужиоци су поднели захтев да се из стечајне масе стечајног дужника излуче непокретности које су биле предмет извршења. Овај захтев је одлуком стечајног управника Ст бр. 12/09 од 14.12.2009.године одбијен, а Привредни суд у Ужицу је приговор тужилаца на наведено решење одбио као неоснован решењем Ст бр. 34/10 од 19.02.2010.године. Према образложењу овог решења стечајни управник је одбио захтев за излучење тужилаца, као извршних поверилаца, а суд њихов приговор, због несагласности решења Општинског суда у Пријеполу И 513/06 од 15.04.2009.године у коме су побројане непокретности које су додељене извршним повериоцима и парцеле на којима су оне изграђене са стањем у Катастру непокретности одбио, са образложењем да повериоци своја права могу остварити покретањем поступка реиндикационом тужбом пред надлежним судом. Решењем Привредног суда у Ужицу П 308/10 од 04.03.2011.године одбачена је тужба тужилаца из процесних разлога, јер пуномоћник тужилаца, адвокат по струци, који је у име тужилаца саставио тужбу са захтевом да се утврди да тужиоци имају право сукоришћења на кп. бр. ../02 и право својине на објектима изграђеним на тој парцели и да се ове непокретности издвоје из стечајне масе, није навео

пребивалиште или боравиште тужилаца, нити у којој катастарској општини је кп.бр. ../02 за коју су тужиоци тражили да се утврди да имају право сукоришћења, али није одлучивано о праву тужилаца на овим непокретностима које су биле и предмет закупа. У току извршног поступка тужени АЈ1 из ... је 21.08.2009.године закључио са стечајним управником Агенцијом за приватизацију Републике Србије, као заступником друштвеног предузећа за производњу текстилне конфекције „АК1“ у стечају, уговор о закупу на одређено време за период од отварања стечаја 21.08.2009.године па до уновчања имовине закуподавца. Тужени АЈ1 из ... је по основу наведеног уговора користио предметне непокретности до 01.04.2013.године, када их је предао стечајном управнику. Пре него што је закључен уговор о закупу између тужилаца и закупца, туженог у овом поступку је 27.07.2009.године закључен протокол о намерама сарадње у коме је наведено да је купац заинтересован за куповину објеката који су досуђени тужиоцима, да ће странке закључити уговор о купопродаји наведених непокретности након што тужиоци упишу право својине на њима у Катастру непокретности, најкасније до 30.09.2009.године. У току парничног поступка наведене непокретности, које су биле предмет извршења, као и друштвено предузеће „АК1“ је 19.01.2015.године продато „АЛ1“ д.о.о. из ..., а 21.01.2015.године је „АЛ1“ д.о.о. из .. закључио са тужиоцима споразум у коме је наведено да су сва потраживања тужилаца из решења Општинског суда у Пријеполу И 513/2006 измирена, због чега су се тужиоци одрекли свих даљих потраживања према „АЛ1“ д.о.о. из ..., ... у односу на непокретности које су им досуђене.

На основу утврђених чињеница првостепени суд је закључио да тужбени захтев тужилаца у односу на туженог АЈ1 из ... није основан с обзиром на то да тужиоци нису власници непокретности, које су биле предмет уговора о закупу закљученог између туженог и стечајног управника.

Одлучујући о жалби тужилаца другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу у којем је одбијен тужбени захтев тужилаца у односу на туженог, сматрајући да је првостепени суд погрешно применио члан 20. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. Другостепени суд сматра да су тужиоцима решењем Општинског суда у Пријеполу И 513/06 од 15.04.2009.године, досуђене непокретности које су биле предмет уговора о закупу, што значи да су тужиоци одлуком надлежног државног органа стекли право својине на овим непокретностима, без обзира што њихово право није уписано у књигама непокретности, јер код овог начина стицања својине упис права је деклараторног карактера. Другостепени суд истиче да је без утицаја чињеница што је стечајни управник одбио захтев тужилаца, као поверилаца, за излучење из стечајне масе непокретности које су им досуђене у извршном поступку, а привредни суд њихов приговор, јер су овакве одлуке донете зато што није постојала сагласност између решења општинског суда И 513/06 од 15.04.2009.године у коме су побројани објекти који су додељени извршним повериоцима и парцеле на којима су они изграђени са стањем у катастру непокртности, а не због тога што је неосновано њихово право на овим непокретностима. Такође, закључује другостепени суд, да је без утицаја чињеница што је решењем Привредног суда у Ужицу П 308/10 од 04.03.2011.године одбачена тужба тужилаца за предају непокретности, јер у наведеној одлуци није одлучивано о праву тужилаца на непокретностима, које су биле предмет закупа, већ је тужба одбачена из процесних разлога. Другостепени

суд закључује да је тужени у обавези да тужиоцима исплати износе досуђене у првом ставу изреке другостепене пресуде, јер му је било познато да је имовина, која је предмет закупа, власништво тужилаца, па је стога тужени сагласно одредби члана 219. ЗОО у обавези да сваком од тужилаца исплати утужене износе који су наведени у изреци другостепене одлуке.

Основано у ревизији тужени истиче да је другостепена одлука донета на основу погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 20. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, право својине стиче се и одлуком државног органа, на начин и под условима одређеним законом. Да би се право својине стекло одлуком државног органа, морају да буду испуњени сви законски услови који се на одређени случај примењује. У конкретном случају, да би се право својине стекло на основу одлуке државног органа, морају бити испуњени услови из Закона о извршном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004), а који се примењивао у извршном поступку ради наплате потраживања тужилаца по правноснажним пресудама донетим против ДП „АК1“ из

Општински суд у Пријеполу је по предлогу тужилаца донео решење о извршењу, продајом непокретности у својини извршног дужника ДП „АК1“ из ..., ради наплате потраживања тужилаца. Како у поновној јавној продаји наведених непокретности у поступку извршења И 513/06, нико се није јавио као купац истих непокретности, то је Општински суд, по предлогу тужилаца, као извршних поверилаца донео решење о досуђењу од 15.04.2009.године, које је постало правноснажно 18.05.2009.године. Наведено решење је донето на основу одредбе члана 134. Закона о извршном поступку. Доношењем решења о досуђењу спорних непокретности тужиоцима на основу одредбе члана 134. Закона о извршном поступку, даљи поступак спровођења извршења се наставља применом правила из члана 129. до 132. Закона о извршном поступку, предајом ствари, одредби о правилима других лица, као и осталих правила која треба уважити.

Решењем о досуђењу Општински суд није одредио висину удела сваког тужиоца – извршног повериоца у досуђеним непокретностима сразмерно њиховим појединачним потраживањима. Након доношења решење о досуђењу, суд је одредио вештачење од стране вештака економске струке, ради утврђивања висине удела сваког тужиоца-извршног повериоца појединачно у досуђеним непокретностима, сразмерно висини његовог потраживања у односу на укупну вредност досуђених непокретности, али суд није донео допунско решење о одређивању појединачних удела тужилаца у досуђеним непокретностима из разлога што је дошло до прекида извршног поступка због отварања стечаја над извршним дужником ДП „АК1“ из Општински суд у Пријеполу је донео решење И 513/06 од 22.10.2009.године, којим решењем је прекинуо извршни поступак И 513/06, због отварања стечајног поступка над извршним дужником ДП „АК1“ из ..., решењем Трговинског суда из Ужица Ст 12/09 од 21.08.2009.године. По предлогу тужилаца за наставак извршног поступка од 12.11.2014.године, предлог је одбијен решењем Основног суда из Пријепоља И 513/06 од 14.11.2014.године. На то решење су тужиоци уложили приговор, а који

приговор је веће Основног суда решењем Ипв И 71/14 од 28.11.2014.године одбило као неоснован.

Из наведених разлога, погрешан је став другостепеног суда да су тужиоци на основу решења о досуђењу стекли право својине на спорним непокретностима, а које су биле предмет уговора о закупу, који је закључио тужени са стечајним управником 14.10.2009.године на одређено време. Да тужиоци нису стекли право својине на спорним непокретностима указују и утврђене чињенице, да је у стечајном поступку, стечајни управник одбио излучни захтев тужилаца за излучење из стечајне масе непокретности, које су тужиоцима досуђене у извршном поступку. У парничном поступку који су водили тужиоци за излучење непокретности, тужба тужилаца је правноснажним решењем одбачена.

На основу свега изложеног по оцени Врховног касационог суда, а насупрот схватању другостепеног суда, правилно је првостепени суд закључио да тужиоци нису стекли право својине на основу решења о досуђењу спорних непокретности Општинског суда из Пријепоља И 513/06 од 15.04.2009.године, из разлога што тужиоцима након правноснажности решења о досуђењу непокретности, спорне непокретности нису предате на основу одредбе члана 129. Закона о извршном поступку. У конкретном случају суд је донео само решење о досуђењу, али предметна непокретност никада није предата тужиоцима, због прекида поступка извршења услед стечаја, нити су тужиоци по правноснажности решења о предаји уписани у јавну књигу Службе за катастар непокретности, као власници предметних објеката, који су им досуђени у извршном поступку.

Правилан је закључак првостепеног суда да је тужени савесно поступао, јер је уговор о закупу закључио за законом овлашћеним субјектом, који по закону може издавати имовину стечајне масе у закуп, савесно измиривао закупнину по уговору, па се у конкретном случају не може сматрати да се тужени неосновано обогатио. Правилан је стога закључак првостепеног суда да је неоснован тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужени да тужиоцима на основу одредбе члана 219. Закона о облигационим односима, на име коришћења без правног основа спорних непокретности исплати сразмерно њиховим сувласничким уделима износе који су наведени у изреци првостепене и другостепене пресуде.

Правилно је првостепени суд на основу одредбе члана 153. и 154. став 1. и 2. ЗПП туженом досудио трошкове првостепеног парничног поступка.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у првом ставу изреке.

Туженом нису досуђени трошкови ревизијског поступка, јер тужени на основу одредбе члана 163. став 1. и 2. Закона о парничном поступку није определио врсту и износ трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа-судија,
Бранислава Апостоловић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**